

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ตามตัวแปร การไปใช้สิทธิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ทดสอบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post HOC) โดยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ 18-25 ปี, 36-45 ปี, มากกว่า 55 ปี และ 46-55 ปี โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับ ปวช./ ปวส., ระดับมัธยมศึกษา, ระดับประถมศึกษา และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว, นักเรียน/ นักศึกษา, รับจ้างทั่วไป, แม่บ้าน และลูกจ้าง โดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท รองลงมาคือ 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท, ต่ำกว่า 5,000 บาท, 30,001-40,000 บาท และมากกว่า 40,000 บาท

2. ผลการศึกษาการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

2.1 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์
ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำ

ผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้ง อันดับที่ 2 คือ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด และการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง และอันดับที่ 3 คือ การแจ้งเหตุที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและการเสียสิทธิเลือกตั้ง

2.2 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านสื่อวิทยุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้ง อันดับที่ 2 คือ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด และการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง และอันดับที่ 3 คือ การแจ้งเหตุที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและการเสียสิทธิเลือกตั้ง

2.3 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านสื่อเว็บไซต์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้ง อันดับที่ 2 คือ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด และการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง และอันดับที่ 3 คือ การแจ้งเหตุที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและการเสียสิทธิเลือกตั้ง

2.4 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านสื่อรถยนต์ประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้ง อันดับที่ 2 คือ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดและการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง และอันดับที่ 3 คือ การแจ้งเหตุที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและการเสียสิทธิเลือกตั้ง

3. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.1 สรุประดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 10.500$) โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับความรู้ต่ำ อันดับที่ 2 คือ ระดับความรู้ปานกลาง และอันดับที่ 3 ระดับความรู้สูง

3.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบถูกในเรื่องจำนวนบัตรที่ได้รับในวันเลือกตั้ง, อันดับที่ 2 คือ ประเภทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, อันดับที่ 3 คือ การทำเครื่องหมายกากบาทในบัตรเลือกตั้ง, อันดับที่ 4 คือ เวลาที่เปิดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และอันดับที่ 5 คือ ข้อห้ามในการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง และโดยส่วนใหญ่ตอบผิดในเรื่องการคัดค้านการใช้จ่ายเงินของผู้สมัครและพรรคการเมือง, อันดับที่ 2 คือ การคัดค้านผลการเลือกตั้ง, อันดับที่ 3 คือ ระยะเวลา

ในการเพิ่มชื่อตอนชื่อในบัญชีรายชื่อ, อันดับที่ 4 คือระยะเวลาในการยื่นขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขต และอันดับที่ 5 คือ ระยะเวลาในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตาม การไปใช้สิทธิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

4.1 การเปรียบเทียบการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 กับระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประชาชนที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน

4.2 การเปรียบเทียบเพศกับระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประชาชนเพศชายและประชาชนเพศหญิงมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงอายุต่าง ๆ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอาชีพต่าง ๆ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่าง ๆ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ในการศึกษาเรื่องการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษาการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีได้รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมา คือ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดและการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ส่วนข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นข้อมูลที่ประชาชนได้รับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งน้อยที่สุด เนื่องจากข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จะมีหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งดังกล่าว ซึ่งประชาชนอาจจะได้รับข้อมูลทั่วไปจากหน่วยงานอื่นมากกว่าที่จะได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะหลาย ๆ หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อหลักที่ประชาชนให้ความสนใจมากเป็นอันดับต้น ๆ แต่ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านเพียงสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อเว็บไซต์ และสื่อรถยนต์ประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นเพียงสื่อรองทำให้ประชาชนให้ความสนใจกับสื่อไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิทยา ชินบุตร (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนจังหวัดลพบุรีในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยผลการศึกษาพบว่าประชาชนในจังหวัดลพบุรีส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากโทรทัศน์มากที่สุด ทั้งนี้จึงทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีได้รับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งน้อยที่สุดเพราะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมิได้ใช้สื่อหลัก คือ โทรทัศน์ในการประชาสัมพันธ์

2. จากผลการศึกษาความรู้และความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับความรู้ต่ำ โดยคำถามที่ประชาชนตอบผิดมากที่สุดคือเรื่องการคัดค้านการใช้จ่ายเงินของผู้สมัครและพรรคการเมือง รองลงมา คือ การคัดค้านผลการเลือกตั้ง แสดงให้เห็นว่าการที่ประชาชนถึงแม้ว่าจะได้รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้ง จากสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมากที่สุด แต่ประชาชนยังขาดความเข้าใจหรือยังสับสน

ในข้อมูลจากสื่อที่ได้รับ ซึ่งผลการศึกษาจะแตกต่างกับผลการศึกษาของ อำนาจ แยมศิริ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนอำเภอพรเจริญ ส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดีมาก และข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด คือ การนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งการที่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีมีระดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับความรู้ต่ำ อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจกับข้อมูลที่ได้รับเท่าที่ควร เนื่องจากเรื่องการเมืองการเลือกตั้งประชาชนอาจเห็นว่าเป็นเรื่องที่มิใช่หน้าที่ของตนเอง โดยอาจคิดว่าตนได้ทำหน้าที่ของประชาธิปไตยเรียบร้อยแล้วโดยการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้ง ๆ ที่การคัดค้านการเลือกตั้งก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะเป็นการช่วยส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้งเป็นข้อมูลที่ส่วนใหญ่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำการประชาสัมพันธ์เพียงหน่วยงานเดียวเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลดังกล่าวไม่ทั่วถึงและครบถ้วนมากพอ นั่นจึงเป็นผลให้ประชาชนมีระดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับความรู้ต่ำ

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 และมีเพศต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงมีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

3.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจไปเพียงแค่อำเภอใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ไม่ได้ให้ความสนใจที่จะรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งจึงส่งผลให้ไม่มีการตีความข้อมูลการเลือกตั้งให้เกิดเป็นความรู้ เช่นเดียวกันกับประชาชนผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งก็อาจไม่ได้ให้ความสนใจที่จะรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งและไม่ได้มีการตีความให้เกิดเป็นความรู้เช่นกัน เมื่อไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็จะไม่สามารถนำมาตีความให้เกิดการรับรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ

กระบวนการรับรู้ของ กรองแก้ว อยู่สุข (2543, หน้า 47) อธิบายถึงกระบวนการรับรู้ว่า กระบวนการรับรู้ นั้นเริ่มด้วยบุคคลรับเอาสิ่งเร้าต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการรับรู้ทางสรีระทำให้เกิดความรู้สึก (Sense) ขึ้นมาก่อน แล้วแต่ละคนก็จะแปลความหมายออกมาจากความรู้สึกนั้น ๆ ตาม ภูมิหลัง (Background) ของตนเอง ซึ่งเกิดจากหลาย ๆ สิ่งประกอบกัน เช่น อายุ เพศ ฐานะการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ อารมณ์ และสิ่งแวดล้อมอื่น รวมทั้งค่านิยมและทัศนคติส่วนตัวคนเข้าไปอีกทำให้เกิดความรู้สึกหรือความเข้าใจอย่างแท้จริง ทำให้เกิดปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งที่ได้พบเห็นตามที่ตน “รับรู้”

3.2 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีเพศต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีเพศต่างกันมีความสนใจ หรือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน โดยมีโอกาสได้รับรู้ รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกัน ทำให้ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ แก้วดา โอภาสศิริวิทย์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 กรณีศึกษาพื้นที่ เขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกันอาจเนื่องจากประชาชนที่มีเพศต่างกันอาจมีความสนใจหรือมีโอกาสดำเนินการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนให้แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีอายุต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีอายุต่างกันมีความสนใจและความเข้าใจต่อข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งแตกต่างกัน โดยจากการวิเคราะห์ผลค่าความแปรปรวนพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุมากกว่า 55 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ อาจเนื่องจาก ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 55 ปี มีความสนใจและความเข้าใจต่อข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทำให้ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อำนาจ เข้มศิริ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของ

ประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แตกต่างกัน

3.4 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีการศึกษาต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีการศึกษาต่างกันมีความสนใจและความเข้าใจต่อข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งแตกต่างกัน เนื่องจาก การศึกษาจะช่วยพัฒนาและยกระดับความคิดของคนให้มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายมากยิ่งขึ้นและการศึกษาจะมีส่วนช่วยให้คนเห็นถึงความสำคัญของการเลือกตั้งและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้น การที่ประชาชนมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะประชาชนที่มีการศึกษาน้อยจะมีความสนใจและเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งน้อยตามไปด้วย แต่สำหรับประชาชนที่มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นก็จะมี ความสนใจและเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากขึ้นด้วย ทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีการศึกษา ต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อำนาจ เข้มศิริ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แตกต่างกัน

3.5 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีอาชีพต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีอาชีพต่างกันมีความสนใจและความเข้าใจต่อข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งแตกต่างกัน เนื่องจาก อาชีพก็คือการทำงาน ตรงกับความถนัด ตรงความสามารถและความต้องการตลอดถึงทักษะและการใช้ความชำนาญ เฉพาะด้านและการอยู่ในอาชีพที่แตกต่างกันก็จะทำให้สภาพแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกัน เช่น อาชีพราชการ สภาพแวดล้อมก็จะมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องบ้านเมือง ก็จะส่งผลให้อาชีพราชการสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้มากกว่าอาชีพอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้น จึงทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอาชีพ ต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แก้วตา โอภาสศิริวิทย์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 กรณีศึกษาพื้นที่ เขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า

ประชาชนที่มีการอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน

3.6 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความสนใจและความเข้าใจต่อข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งแตกต่างกัน เนื่องจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากส่วนใหญ่มักจะสัมพันธ์กับระดับการศึกษาที่ค่อนข้างสูง หรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากแสดงว่ามีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานมากหรือมีความรู้มากนั่นเอง ดังนั้น จึงทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แก้วดา โอภาสศิริวิทย์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550 กรณีศึกษาพื้นที่ เขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่าประชาชนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนยังมีความรู้ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในหลายเรื่อง อาทิเช่น เรื่องการคัดค้านการใช้จ่ายเงินของผู้สมัครและพรรคการเมือง, การคัดค้านผลการเลือกตั้ง, ระยะเวลาในการเพิ่มชื่อถอนชื่อในบัญชีรายชื่อ, ระยะเวลาในการยื่นขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขต และระยะเวลาในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนได้รับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสื่อของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งน้อยที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นข้อมูลที่ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญในการณรงค์เผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้น ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน จะเข้ามามีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและส่วนใหญ่มักประชาชนจะให้ความสนใจ เนื่องจาก หน่วยงานดังกล่าวส่วนมากจะใช้สื่อหลักในการประชาสัมพันธ์ นั่นคือโทรทัศน์ จึงทำให้ประชาชนให้ความสนใจกับการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานอื่นมากกว่า

การนำเสนอจากสื่อรอง ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงส่งผลให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งน้อย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการตั้งงบประมาณสำหรับการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหลัก คือ โทรทัศน์ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อยู่ในความสนใจของประชาชนและจะทำให้ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ง่ายมากกว่าสื่อรอง อีกทั้งส่งผลให้การเลือกตั้งมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และจะเป็นการยกระดับการเลือกตั้งของประเทศไทยให้มุ่งสู่สากลต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้งจากสื่อของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมากที่สุด แต่ประชาชนกับมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้ง น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำได้ไม่ชัดเจนและยากต่อความเข้าใจของประชาชน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งข้อมูลทั่วไปและข้อมูลในเชิงลึก เช่น การร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ระยะเวลาในการลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขต เป็นต้น พร้อมทั้งประสานขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงานภาครัฐให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ถูกต้องแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในระดับความรู้ต่ำ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อกำหนดให้เป็นรายวิชาหนึ่งในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และเยาวชนจะได้มีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับประชาชนได้ทราบต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. เรื่องการคัดค้านการเลือกตั้ง ถือว่าเรื่องสำคัญที่จะเป็นการช่วยส่งเสริมให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมมากยิ่งขึ้น แต่จากผลการวิจัยพบว่าประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งและการคัดค้านการเลือกตั้งอยู่ในอันดับมากที่สุด แต่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับ

น้อย จึงแสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่ได้รับรู้ข้อมูลเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้งอาจได้รับรู้ข้อมูลในประเด็นดังกล่าวไม่ครอบคลุมชัดเจน และอาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวไม่สามารถทำให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจข้อมูลได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ซึ่งควรเป็นการประชาสัมพันธ์แบบที่เข้าถึงประชาชนและให้ประชาชนเข้าใจได้โดยง่าย อาทิเช่น การประชาสัมพันธ์เรื่องการคัดค้านการเลือกตั้งผ่านสื่อโทรทัศน์ซึ่งอาจทำเป็นเรื่องราวจำลองในรูปแบบละครสั้น หรือประชาสัมพันธ์ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของการ์ตูนเพื่อดึงดูดให้ประชาชนสนใจ เป็นต้น โดยควรเน้นหนักในการรณรงค์ให้ความรู้ในเรื่องการคัดค้านการใช้จ่ายเงินของผู้สมัครและพรรคการเมือง และเรื่องการคัดค้านการเลือกตั้ง อย่างต่อเนื่องเรื่อยไป ไม่ว่าช่วงเวลานั้นจะมีการเลือกตั้งหรือไม่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และได้พัฒนาการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการคัดค้านการเลือกตั้งดังกล่าวอย่างถูกต้องและครบถ้วน และเพื่อเป็นการยกระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับความรู้ต่ำ นั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาชนอาจไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อมูลการเลือกตั้ง ทั้งที่การเลือกตั้งเป็นหัวใจของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เพื่อช่วยในการออกไปรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และควรสนับสนุนพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับภาครัฐและเอกชน ที่จะเข้ามาช่วยในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้เข้าถึงประชาชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อีกทางหนึ่ง

3. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับความรู้ต่ำ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีหน้าที่ในการควบคุมและจัดให้มีการเลือกตั้ง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อสร้างวิทยากรผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งอาจสร้างจากกลุ่มผู้นำชุมชน หรือกลุ่มเยาวชน เพื่อจะได้ช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับประชาชนได้รับทราบข้อมูลและได้เข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พร้อมทั้งชี้แจงในเรื่องที่ประชาชนยังไม่เข้าใจ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องความสนใจของประชาชนต่อสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง
3. ควรศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อสื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University